

**Svenska samfundet för musikforskning
i samarbete med
Stockholms Musikpedagogiska Institut**

Musikforskning idag 2021

15–16 juni 2021

Program och abstrakt

Programme

Day 1 – Tuesday June 15

08:30 Main Zoom room opens, Track 1: registration. Zoom links are distributed to registred participants.

09:00 Welcome and introduction

Ian Plaude, Stockholms Musikpedagogiska Institut (University College of Music Education in Stockholm) and Pia Bygdéus, Svenska samfundet för musikforskning (Swedish Society for Music Research)

09:15–10:15 Keynote lecture / Tobias Norlind-föreläsning 2021 (moderator/co-host: Eva Saether)

Heidi Westerlund and Rizu Tuladhar: *Global visions through mobilizing networks - activism, cultural hybrids and public pedagogy expanding professionalism in music education.*

10:15–10:30 Break

10:30–12:00 Session 1 (3 tracks)

Track 1 (paper presentations / moderator: Karin Strinnholm Lagergren, co-host: Eva Saether)

- Sverker Jullander: *Gregoriansk eller gregorianikanknuten? Om problemet gregoriansk sång på svenska.*
- Birgitta Englund Dimitrova: *Ett översättningsvetenskapligt perspektiv på Johan Helmich Roman som kulturförmedlare och musikimportör.*
- Annika Lindskog: *Performing forests and fields: negotiating cultural connections to place through song.*

Track 2 (paper presentations / moderator: Tobias Lund, co-host: Toivo Burlin)

- Lars Lilliestam: *Lyssna på musik; Upplevelser, mening, hälsa.*
- Katarina Lindblad: *"Som plåster på själen" – om äldre män och musik som välbefinnanderesurs.*
- Ana Clemente, Frances Board, Marcus T. Pearce and Guido Orgs: *Hedonic Judgments of Audiovisual Displays: Liking Complexity in Sound and Image Sequences.*

Track 3 (paper presentations / moderator & co-host: Sanne Krogh Groth)

- Karin Eriksson: *Transnational belongings: Musical Mobilities and Cultural Transitions within the Folk Music Revival in 1970's Sweden.*
- Nguyen Thanh Thuy, Henrik Frisk, Stefan Östersjö: *Identity formation through music in diaspora.*
- Daniel Fredriksson: *"Not Folk Metal, but...": Online Intercultural Musicking in 'the Grove'.*

12:00–13:00 Lunch

13:00–14:00 Session 2 (2 tracks)

Track 1 (paper presentations / moderator & co-host: Eva Sæther)

- Kerstin Frödin och Åsa Unander-Scharin: *Choreomusical Interaction: Contrapuntal relations between Sound, Bodies and Space.*
- Cecilia Ferm Almqvist and Linn Hentschel: *“If You changed perspective You would see that I resemble You” – Becoming Musical Theater Artists.*

Track 2 Live streaming from SMI (panel discussion: Pia Bygdéus, co-host: Toivo Burlin)

- *Musikarvets digitalisering – panelsamtal kring utmaningar och möjligheter för samtida och framtida musikforskning.* Participants: Susanna Leijonhufvud (moderator), Dan Lundberg, Karin Nordgren, and Kia Hedell.

14:30–16.00 Session 3 (2 tracks)

Track 1 (paper presentations / moderator: Tobias Lund, co-host: Eva Saether)

- Åsa Bergman: *Känslouttryck och emotionell respons i beskrivningar av symfoniska konsertprogram.*
- Linus Johansson: *Social traumas on home ground: conflict, struggle and pity in 1980s MTV.*
- Christer Larsson: *Lärofacilitet policyarbete för forskningsbaserad musiklektörpraktik.*

Track 2 (paper presentations / moderator & co-host: Toivo Burlin)

- Torbjörn Gulz: *The Abelian Axioms – Om jazzmusikers improvisationsstrategier I en reell situation.*
- Stina Bohlin: *Meaningless movement or essential expression?*
- Mikael Bäckman: *Making it my own: A study of the idiolect of Charlie McCoy.*

Klingande bonus:

Kl.18 Världens musik i Sverige, för dig som vill lyssna till lite musik och samtal – digitalt i denna länk: <http://www.musakad.se/kalendarium/kalendarie/klingandeakademivarldensmusikisverige2.3153.html>

Day 2 – Wednesday June 16

08:30 Main Zoom room opens, Track 1: registration. Zoom links are distributed to registered participants.

09.00–09.30 Presentation, Stockholms Musikpedagogiska Institut

09:30–11:30 Session 4 (2 tracks)

Track 1 (paper presentations / moderator & co-host: Karin Strinnholm Lagergren)

- Katja Heldt: *Female pioneers of electronic music – women in studios for electronic music between 1950 and 1980 in Europe.*
- Ulrik Volgsten and Benedetta Zucconi: *The past as repeatable presence: How music changed from an ephemeral event to an ever accessible object (a comparison between Sweden and Italy during the interwar years).*
- Jacob Derkert: *Debussys Images pour orchestre, en studie i tolkning.*
- Anne Reese Willén: *Turnerande musiker: inflytandet av resande musiker i Stockholm 1848–1908.*

Track 2 (paper presentations / moderator: Ester Lebedinski, co-host: Tobias Lund)

- Mikkel Broch Ålvik: *Humor, kitsch, ambivalens: Tix' musikk og persona fra russelåter til ESC.*
- Berk Sirman: *Salience in popular music production.*
- Tobias Malm: *Hur överlever rockband pandemin? Om de fysiska gruppinteraktionernas betydelse för gruppens sammanhållning och utveckling.*
- Nicole Vickers: *Metric Dissonance in the Billboard Charts post-2000.*

11:30–12:30 Lunch

12:30–14.30 Session 5 (2 tracks)

Track 1 (paper presentations / moderator: Maria Schildt, co-host: Karin Strinnholm Lagergren)

- Mårten Nerfors Hultén: *The Tempest as German Opera: A Discourse on Nationalism.*
- Louise Eulau: *John Gabriel Borkman – en sonat för två naturkrafter. Om Ingmar Bergmans användning av Beethovens pianosonat op. 31/2 "Spöksonaten" i Ibsens skådespel.*
- Emma Sohlgren: *Den italienska operan i Sverige under Frihetstiden 1719–1772.*
- Joakim Tillman: *Stilar och funktioner i Theodore Shapiros musik för filmkomedier.*

Track 2 (panel discussion / moderator: Sverker Jullander, co-host: Tobias Lund)

- *Kluster och isbrytare inom det svenska musikundret.* Participants: David Thyrén, Jan-Olof Gullö, Thomas Florén and Per-Henrik Holgersson.

14.30–14.45 Conclusion, Track 1 (co-host: Karin Strinnholm Lagergren)

14.45–15.00 Break

15.00–16.00 Track 1: Årsmöte för Svenska samfundet för musikforskning, med efterföljande medlemsmöte / Annual meeting Swedish Society for Music Research followed by member's meeting

(16.15 Track 1: Konstituerande sammanträde för styrelsen, Board meeting)

Abstracts

Keynote lecture / Tobias Norlind-föreläsning 2021

Heidi Westerlund (Sibelius-Akademien, Helsingfors/Sibelius Academy, Helsinki)

Rizu Tuladhar, musician and music teacher (Nepal)

Global visions through mobilizing networks – activism, cultural hybrids and public pedagogy expanding professionalism in music education

In this presentation, Professor Heidi Westerlund together with musician-teacher Rizu Tuladhar discuss the multilayered nature of collaborative, transnational research through their experiences of the project *Global Visions Through Mobilizing Networks – Co-developing Intercultural Music Teacher Education in Finland, Israel and Nepal research* (2015–2020). On the one hand, the project accelerated professional development processes, generated insights into how we can learn from one another and expanded the existing boundaries and knowledge of music teacher education through supporting music educators and music education researchers to work as change agents. On the other hand, working within the project required the navigation of complex and often acute political tensions, omnipresent colonial power structures and unequal social positions, rendering researchers and participants, as well as project outcomes, vulnerable to various kinds of critique. Through illustrations of music education activism in Israel and Nepal, particularly through the frames of practice as public pedagogy, we examine how the social realities of musical practices were (co)-constructed rather than discovered through the research process. In this way we position research as a cultural intervention and explore its potentials for emancipation. We thus ask: how and in what respects is social transformation reflected and engendered in a new epoch of music education professionalism? If professionalism is reconsidered from content or pedagogical expertise to a sense of responsibility felt towards one's students or indeed wider society, new critical possibilities arise for multi/intercultural music education to attend to the increasing complexity, and inequality of societies in the 21st Century.

Heidi Westerlund has been working as professor at the Sibelius Academy, University of the Arts Helsinki, Finland since 2004. She is the co-editor of *Collaborative Learning in Higher Music Education* (Ashgate, 2013), *Perspectives on Music, Education and Religion: A Critical Inquiry* (Indiana University Press, 2019), *Visions for Intercultural Music Teacher Education* (Springer, 2020), *Politics of Diversity in Music Education* (Springer, 2021) and *Expanding Professionalism in Music and Higher Music Education* (Routledge, 2021). She has been the PI in *The Arts as Public Service: Strategic Steps towards Equality* (2015–2021) and *Global Visions through Mobilizing Networks: Co-developing Intercultural Music Teacher Education in Finland, Israel and Nepal* (2015–2020) and is currently the CO-PI in *Music for Social Impact: Practitioners' Contexts, Work, and Beliefs*, AHRC (2020–2022).

Riju Tuladhar is a professional musician, who has been working as a bass player in forefront of music scene in Nepal for more than two decades. He teaches ensemble classes at Ethnomusicology Department of Kathmandu University and works as an ensemble and bass guitar instructor at Nepal Music Center. He completed his pedagogical studies from Sibelius Academy, University of Arts, Helsinki. Tuladhar is a founding member of Echoes in the Valley, Festival of Music.

Abstracts: paper presentations

Åsa Bergman (Göteborgs universitet/University of Gothenburg)

Känslouttryck och emotionell respons i beskrivningar av symfoniska konsertprogram

Inom ramen för det VR-finansierade forskningsprosjektet *Klassisk musikk for en medialisert verden* undersøkes hur samtidens forståelse av den klassiske musikk formas gjennom spredningen av bilder, filmer og andre visuelle- og audiovisuelle representasjoner. Prosjektet vekker spørsmål omkring hvilke diskusjoner om klassisk musikk som finnes i dagens vestersk samfunn og hvordan forestillinger av den klassiske musikk forhandles, utfordres og vidmaktholdes i samtids mediekontekster. Presentasjonen bygger på resultat fra den delstudie som fokuserer på symfoniorkestrers markedsføringsmateriale og som studerer hvordan musikkens betydelse artikuleres samt på hvordan lyssnarposisjoner konstrueres. Mer spesifikt rettes i presentasjonen oppmerksomhet mot hvordan musikk karakteriseres som en følelsesmessig ressurs og på hvordan publikken posisjoneres som emotionelle subjekt i forhold til konsert og til spesifikke verk.

Stina Bohlin (Musikhögskolan i Piteå, Luleå tekniska universitet/Piteå School of Music, Luleå University of Technology)

Meaningless movement or essential expression?

My master thesis investigates how body movements influence a musical performance, with the aim to reach a more expressive performance by an increased awareness of gestures. In the study, three versions of the same clarinet piece were recorded on video; one with me, one with my clarinet teacher and one with a fellow clarinet student. The study addresses the following research questions: 1. How do body movements correspond to musical intentions? 2. How are my gestures formed and influenced by my teachers' gestures? 3. In what ways can a raised awareness of gestures affect my musical performance?

The videos were coded and analysed using open coding. As a reference, each clarinetist notated their intended phrasing in the score. This was marked as phrases (slurs) and Goal Points and was also annotated in ELAN. With the intention to answer the first research question, the body movements were compared with the performers intended phrasing. In order to answer the second research question, coded sequences from each performance were compared with each other to find similarities and differences, using both quantitative and qualitative methods. Finally, I made a second recording of the same piece to see whether awareness of gestures affected my performance.

Preliminary results indicate a resemblance in movement patterns between my teacher's performance and my own, and that body language differs between performers even in passages with identical phrasing intentions.

Mikkel Broch Ålvik (Örebro universitet/Örebro University)

Humor, kitsch, ambivalens: Tix' musikk og persona fra russelåter til ESC

I dette foredraget presenterer jeg en skisse til analyse av arbeidet til den norske klubbmusikk-artisten Andreas Haukeland, kjent under pseudonymet Tix. Jeg følger to hovedideer: Hvilket narrativ skaper Haukeland om Tix-personaen ut fra tilhørighet til sjanger og biografisk informasjon? Hvordan kan ambivalens sies å spille en sentral rolle både i artistens eget prosjekt og i mediens formidling?

Tix representerer Norge i Eurovision Song Contest våren 2021. Gjennom Melodi Grand Prix i Norge har Haukeland gitt Tix-personaen et skinn av autenticitet med personlig narrativ om funksjonshinder (Tourettes syndrom) og beskrivelse av utenforskap i oppveksten og i musikkbransjen. Samtidig er det et tydelig

element av humor i iscenesettelsen, med flamboyante klær og et sceneshow med kitsch-elementer, inkludert et kostyme med vinger.

Tix-personaen bygger på kontraster mellom humor og alvor som forsterker en ambivalens i resepsjonen. Denne ambivalensen merkes i mediens omtale, men også i Haukelands produksjon av ”russelåter”– sanger som komponeres på bestilling av norske gymnaselever og anvendes i den såkalte ”russefeiringen” som avslutter gymnastiden i Norge. Dette er en kompleks og karnevalistisk musikk sjanger, med identitetsaspekter som framstår som problematiske: Sangene er dyre, og det er gjerne barn av formuende familier som bestiller dem. Flere av sjangerens sangtekster kan også sies å ha et misogynt tilsnitt. Samtidig er Tix’ bidrag til sjangeren gjort kjent gjennom TV-serien *Skam*, som problematiserer forventninger til kjønn blant ungdom. Tix kan ikke utvetydig kobles til sjangerens negative trekk, noe som ytterligere forsterker ambivalensen knyttet til prosjektet.

Analysen fokuserer på aspekter som kan ses som flertydige etter som artisten utvikler sitt prosjekt over tid, og tar opp hvordan mediens resepsjon av Tix forsterker denne ambivalensen. Ettersom analysen er i et tidlig stadium, presenterer jeg dette som et *work in progress* som er åpent for respons og kommentarer.

Mikael Bäckman (Musikhögskolan i Piteå, Luleå tekniska universitet/Piteå School of Music, Luleå University of Technology)

Making it my own. A study of the idiolect of Charlie McCoy

How does a personal expression emerge from a process initiated by transcription and imitation?
How can an analytical perspective, informed by embodied cognition and built around the concept of “voice”, clarify these artistic processes?

I have transcribed 13 albums by Charlie McCoy, iconic country harmonica player. Based on these transcriptions, I have analyzed McCoy’s playing style, i.e. his musical idiolect, and found a number of licks, concepts and strategies, which he often employs. The licks are important features of McCoy’s idiolect, but the further structural categories were essential for identifying their role. In addition to the transcriptions, I have interviewed McCoy himself, as well as two other prominent country harmonica players, with the aim of testing the accuracy of my analysis, as well as to collect further evidence.

Furthermore, with McCoy’s licks as a point of departure, I have created my own variations of these. This journey, from analysis to creation, will be presented in the form of an audio-paper, where I start out by outlining McCoy’s idiolect, based on my transcriptions and interviews. I then proceed to illuminate the journey I have made to evolve my own licks and, consequently, my own voice.

Ana Clemente (Human Evolution and Cognition Research Group (EvoCog), University of the Balearic Islands, Palma, Spain)

Frances Board (Psychology Department, Goldsmiths University of London, UK)

Marcus T. Pearce (Centre for Music in the Brain, Department of Clinical Medicine, Aarhus University, Denmark, School of Electronic Engineering & Computer Science, Queen Mary University of London, UK)

Guido Orgs (Psychology Department, Goldsmiths University of London, UK)

Hedonic Judgments of Audiovisual Displays: Liking Complexity in Sound and Image Sequences

Most experiences in life are multisensory and temporal, like watching a dance or a movie. However, most research in empirical aesthetics has focused on either static visual or auditory modalities. Visual and auditory streams can be characterized in terms of complexity, but its role in the appreciation of audiovisual displays has yet to be established. Here, we investigate the appreciation of audiovisual displays regarding their auditory and visual complexities. We developed a set of non-representational audiovisual sequences varying systematically in auditory and visual structural complexity. Fifty-three participants rated their liking for combined audiovisual displays, and audios and visuals alone. Overall, liking increased with

auditory complexity and followed an inverted-U relationship with visual complexity. Participant's preference for audiovisuals suggested a form of visual capture: Disliking the auditory component was offset by a strong preference for the visual component, but overly disliked visual components entailed that the audiovisuals were never liked. Additionally, whereas predictive (informational) models tended to predict liking for visual sequences better than feature-based (structural) models, the latter were superior in predicting liking for auditory and audiovisual sequences, pointing to modality-specific effects of structural complexity and a general positive impact of audiovisual *congruence*. This preference for audiovisual *congruence* increased with musical sophistication for older people. Finally, the results uncovered a binary profile of hedonic sensitivities according to which people either liked or disliked complexity regardless of its nature (structural or informational), sensory modality (visual or auditory), and stimulus kind (unimodal or bimodal).

The learning progress hypothesis posits that the brain is intrinsically motivated to pursue activities where predictions improve, such that uncertainty decreases and learning increases. Our findings point to learning progress as a central mechanism underlying music exploration, appreciation, and play, modulated by information- and music-related traits.

Jacob Derkert (Stockholms universitet/Stockholm University)

Debussys Images pour orchestre, en studie i tolkning

Studien ingår i ett större projekt i vilket orkesterverk av Debussy tjänar som röd tråd, men ansatserna växlar från verk till verk. Två av delstudierna är primärt receptionshistoriska, en studie av en samtida reception av *Nocturnes* – med marginell verkan - och en studie av 1950/60-talsreception av *la Mer* och *Jeux*. De har gemensamt tesen att receptionen i dessa fall kan utnyttjas som ett centralt element i plausibla tolkningar av verkens poetik.

Denna presentation avser *Images pour orchestre*, som har en mindre utvecklad receptionshistoria än de nämnda verken. Det handlar ofta om korta karaktäristiker - impressionism, realism, symbolism, folkmusikreferenser - snarare än genomförda analyser. Ett undantag utgör Matthew Browns monografi över *Ibéria* från 2003, som bygger på ett ingående studium av skisser och partitur. Men det övergripande temat för Brown är tonsättarpsykologi, och när det gäller Debussys konstnärliga intentioner reproducerar Brown föreställningen att Debussys ambition skulle vara att representera Spanien genom dess (folk)musik.

Denna studie utgör en kritik av raka tolkningar av förhållandet mellan folkmusikaliska källor och *Images*. Kritiken baseras i verkanalys, inklusive frågan om verktitlar och problem med de tre delverkens ordning, i Debussys egna texter och i enstaka instanser av musikkritik. Tesen är att *Images*, liksom en del andra senare verk av Debussy, plausibelt kan tolkas som en form av metamusik. Det skulle varken handla om en nationalromantisk användning av folkmusik i en given konstmusikalisk kontext eller ett primitivistiskt försök att med grund i folkmusik radikalt omvandla konstmusik. Musiken utnyttjar inte endast folkmusikliknande element - ibland med identifierbara historiska förebilder – utan även andra tekniker och stilmässiga prioriteringar som hör hemma i en då modern fransk konstmusik, med *Schola Cantorum* som nav. Samtidigt handlar det inte om pastischer, då vissa av Debussys radikala tendenser i tidigare verk verkar med full kraft även i *Images*.

Birgitta Englund Dimitrova (Stockholms universitet/Stockholm University)

Ett översättningsvetenskapligt perspektiv på Johan Helmich Roman som kulturförmedlare och musikimportör

Johan Helmich Roman (1694–1758), ”den svenska musikens fader”, är framför allt känd som kompositör och hovkapellmästare i Stockholm. Som ansvarig för hovkapellens repertoar och musikaliska utveckling lät han importera musik från kontinenten och England och gjorde den tillgänglig och bekant, inte bara för det svenska kungliga hovet utan också för en bredare publik, genom offentliga konserter med betalt inträde. I

denna musikimport spelade översättningar till svenska en viktig roll, och Roman var här centralgestalten, både genom att engagera översättare och genom att själv översätta.

I mitt bidrag analyserar jag vilken funktion översättningsverksamheten mer specifikt hade i relation till den kulturella kontexten och till musiken. Genom att analysera vissa översättningslösningar och även textuellt material i anslutning till översättningarna (företal, kommentarer) vill jag vidare ge en bild av Romans översättningssyn. Jag diskuterar också vilka möjliga inspirationskällor som Roman kan ha haft för sin syn på vikten av att använda ett för publiken begripligt språk vid konserter och andra musikevenemang.

Karin Eriksson (Svenskt visarkiv, Statens musikverk)

Transnational belongings: Musical mobilities and cultural transitions within the folk music revival in 1970's Sweden

In 1975, 35 000 visitors had found their way to Bingjö, a small village in Dalarna in Sweden where a folk music gathering was held, to experience and play traditional music together. The event has in retrospect been called 'Sweden's Woodstock' and was part of the international folk music revival and globalisation of youth culture during the 1960s and 1970s. Attention was given to the national, local and perceived authentic music, in terms of sensing individual 'roots' and collective 'homes', often with left-wing political orientation. It formed a radical shift in folk music aesthetics when musicians embraced new forms of sound worlds, repertoires, instruments, and embodied practices.

By revisiting normative narratives of this period, this paper aims to problematise the common view of this movement as foremost focused on Swedish traditional music. It will trace the pathways and mobilities of performers engaged in the revival and explore how the involved actors experienced and understood these changes and musical transitions. It will also investigate how folk music was enacted and played out in performances and contemporary discourses. This paper draws on a variety of materials, ranging from individual performers of Swedish traditional music (so called *spelmän*), to smaller ensembles blending different musical genres such as jazz, pop and folk traditions to a Balalaika orchestra, playing traditional music from Russia, Georgia and Ukraine. It combines analysis of archival material with newly conducted interviews with musicians active within this period. The paper will show how musical ideas move and circulate within and between these interconnected localities and networks.

It will also shed light on how musicians' pathways are entangled with shifts in folk music aesthetics, shaping spatial stories, which point towards transnational belongings and sustainable futures together. Delstudien ingår i forskningsprojektet *Kreativa förflyttningar – musikaliska flöden i 1960- och 70 talens Sverige* och finansieras av Riksantikvarieämbetet (2017–2020/21).

Louise Eulau (Sophiahemmet högskola/ Sophiahemmet University)

John Gabriel Borkman – en sonat för naturkrafter: Om Ingmar Bergmans användning av Beethovens pianosonat op. 31/2 "Spöksonaten" i Ibsens skådespel

Under de senaste decennierna har musik och andra ljudbärande element uppmärksamats för förståelsen av Ingmar Bergmans produktion för film och teaterscenen. Exempelvis har betydelsen av Bergmans användning av musikens formspråk framhållits genom filmtitlar såsom *Höstsonaten*, *Saraband* och *Persona* – en sonat för två. Vid sidan av Bergmans omfattande produktion för film och teater finns ett fyrtiotal produktioner för radioteater som ännu utgör ett tämligen utforskat område, inte minst ur perspektiv kopplade till musiken.

Bergman är känd som en av de främsta uttolkarna av Strindberg och nydanare inom Ibsen-traditionen. I samband med en radiobearbetning av Ibsens *John Gabriel Borkman* (JGB) liknade Bergman Ibsen och Strindberg vid två väldiga naturkrafter. Vid sidan av de akustiska inslag som finns i Ibsens manus, spelas sekvenser ur Beethovens pianosonat nr. 17, op. 31/2 i d moll, en sonat bl.a. förknippad med Strindberg som kallade den *Spöksonaten*. Några takter ur denna sonat omnämns i scenanvisningarna till pjäsen *Brott och*

Brott. I samma pärm som Bergman förvarade arbetsmanus till radioproduktionen av *JGB* finns en kopia av pianosonatens tre satser med Bergmans egenhändiga anteckningar om vilka takter som ska spelas, ibland även med korsreferenser i manus. Härmed är materialet unikt för att i detalj kunna studera hur Bergman kan ha arbetat med musikaliska strukturer.

I min forskning ligger det teoretiska perspektivet på musikens strukturella skiftningar där harmonik, tempoväxlingar och andra urskiljbara mönster relateras till scenisk kontexten. Med hjälp av intermedialitet och hermeneutik prövas antagandet att det finns analogier mellan de ljudande strukturerna i Bergmans radioproduktion av *JGB* och Strindbergs scenanvisning i *Brott och Brott* med betydelse för narrativen i Bergmans sena produktion. Bärande frågor är: Vilken strukturell funktion har musiken och ljuden i *JGB*? Hur framträder dessa i relation till narrativen och de musikaliska och ljudmässiga strukturer som kan studeras i Bergmans övriga produktion kring millennieskiftet?

Cecilia Ferm Almqvist (Södertörns högskola/ Södertörn University)

Linn Hentschel (Umeå universitet/Umeå University)

“If You changed perspective You would see that I resemble You” – Becoming Musical Theater Artists

The presentation shares first impressions of a phenomenologically based research project where people visiting an NGO for disabled adolescents work with students at a Musical Artists’ program to create a musical. The *Swedish Fundamental Law on Freedom of Expression* states the rights regarding free sharing of meanings and free artistic creation. Hence, it is of value to investigate activities that broaden possibilities for disabled adolescents to participate in artistic processes, as in a co-operative musical. A municipal project run by *Kulturverket* strives to create a professional performance, where the two groups of people meet and work equally in a safe and trustful atmosphere. We as researchers follow the project, and the aim with our study is to describe and try to understand participation in aesthetic communication. In this specific presentation, we focus of experiences of musical becoming among the participants. To come close to the lived worlds of the participants, observations, interviews and a qualitative survey were conducted. Field notes, written answers and transcribed interviews created a material that was analyzed in a phenomenological-hermeneutic manner. The results show that the participants experience engagement and relationship in the process of becoming musical spokespersons, even if covid-19 affected the collaboration negatively.

Daniel Fredriksson (Högskolan Dalarna/Dalarna University)

“Not Folk Metal, but...”: Online Intercultural Musicking in ‘the Grove’

In the Facebook group *The Folk Metal Grove* its members manifest, explore and celebrate the musical genre called Folk metal. The genre is often described as a fusion of Metal and Folk music. Through a netnographic (Berg, 2015, Campos 2018) approach I have studied how the genre and its music is disseminated, discussed and made meaningful through posts, discussions, memes and the sharing of musical works. Besides a shared love for certain canonized musical groups, the “Grover” come together in a playful performance and celebration of an idealized past, emically labelled as *folkyness*. The group can be understood as a *living space* involving not only the circulation of music but also the development of meaning, collective memory and norms as well as real-life, often intercultural, connections. Earlier research has shown how folk metal in some ways can be seen as accentuating central aspects of heavy metal (Spracklen 2015) – a genre that arguably started as an arena for young white men. But the ways in which folk metal is made meaningful within the Grove rather seems to tap into a will to *transgress* the sonic and cultural boundaries of metal (Kahn-Harris 2007). It serves, for them, as a space to *go beyond metal* when it comes to which instruments to play, which languages to sing in, which stories to tell and which emotions to feel. While a few do find in this music a celebration of European heritage, many Grover use the music to connect with different cultures, musics, languages and histories.

- Berg, M. (2015). *Netnografi: att forska om och med internet*. (1. uppl.) Lund: Studentlitteratur.
- Campos, R. (2018). "Musicking on Social Media: Imagined Audiences, Momentary Fans and Civic Agency in the Sharing Utopia" <https://www.iaspm.org.uk/andrew-goodwin-memorial-prize>
- Kahn-Harris, K. (2007). *Extreme metal: music and culture on the edge*. Oxford: Berg.
- Spracklen, K. (2015), "'To Holmgard... and Beyond': Folk Metal Fantasies and Hegemonic White Masculinities". *Metal Music Studies*, 1 (3), pp. 354–377

Kerstin Frödin (Musikhögskolan i Piteå, Luleå tekniska universitet/Piteå School of Music, Luleå University of Technology)

Åsa Unander-Scharin (Musikhögskolan i Piteå, Luleå tekniska universitet/Piteå School of Music, Luleå University of Technology)

Choreomusical Interaction: Contrapuntal relations between Sound, Bodies and Space

The artistic research project *FragmenteX2* has been carried out as a collaboration between a musician and a dancer/choreographer and was initiated with the overall aim to explore methods and strategies for co-composing, staging and performing a work in which the musical and the choreographical materials are profoundly intertwined.

The project takes Makoto Shinohara's composition for recorder, *Fragmente* (1968), as point of departure. The artistic result is a duo performance in which both performers are fully choreographed. It is hence a completely new version of the work than the one presented at the conference *Musikforskning idag 2018*.

With its humoristic elastic musical gestures, Shinohara's avant-garde piece aligns with the, at the time, new sound world from the early modernist electronic music tradition of *musique concrète*. Consequently, our joint analysis of the musical material was initially inspired by Schaeffer's (1966/2017) notion of *sonorous objects*. This analytical concept has been taken further through Godøy's notion of the *gestural-sonorous object* (2006). We have adapted these concepts further to our specific artistic needs and for creating a complex material in which both the musician and the dancer are choreomusical performers. The presentation weaves video excerpts from the performance together with an analytical account of the development of choreomusical concepts for an interdisciplinary compositional practice, built on the creation of a contrapuntal alignment of sound, bodies and space.

Our long-term and inter-disciplinary process has led to an enhanced mutual understanding of the respective parts and a "bilingual" artistic competence has evolved (Damsholt, 2018). Choreomusicological analysis is often carried out by others than the participants themselves. As artistic researchers we hope to contribute with additional perspectives not the least a first-person perspective, of how to develop, structure and perform such a work.

Damsholt, I. (2018). "Identifying 'choreomusical research'". In Veroli, P. and Vinay, G. (Ed.), *Music-Dance: Sound and Motion in Contemporary Discourse*. (pp. 19–34). New York: Routledge

Godøy, R. (2006). "Gestural-Sonorous Objects: Embodied extensions of Schaeffer's conceptual apparatus". *Organised Sound*, 11, pp. 149–157

Schaeffer, P. (1966/2017). *Treatise on Musical Objects: An Essay Across Disciplines*. Oakland CA: University of Chicago Press

Torbjörn Gulz (Kungl. Musikhögskolan och Kungl. Tekniska högskolan, Stockholm/Royal Academy of Music and KTH Royal Institute of Technology, Stockholm)

The Abelian Axioms – Om jazzmusikers improvisationsstrategier i en reell situation.

I jazz är förmågan att improvisera grundläggande. Musikalisk improvisation är komplex och individuella val görs i ett avancerat samspel mellan musiker. Musikers syn på interaktion, lyssnande och personliga vägval är ännu relativt utforskat. Här undersöks jazzmusikers improvisationsstrategier.

I artikeln presenteras ett musikaliskt projekt med en professionell jazzkvartett där det utifrån musik komponerad specifikt för projektet, görs analyser av improvisationer samt intervjuer med musikerna. Därigenom ges fördjupad insikt i individuella improvisationsstrategier.

Sammantaget bildar kompositionen – inspirerad av matematikern Niels Abels livshistoria samt de *fem axiom* inom den abstrakta matematiken som definierar en abelsk grupp – tillsammans med improvisationer och analys av dessa samt intervjuer med musikerna en verkberättelse i flera steg.

Här behandlas axiom nr 4, ”Inverse” från kompositionsidé till färdig inspelning. Analysprocessen samt musikernas reflektioner kring improvisation och interaktion inom projektet diskuteras.

De olika stegen i processen är: **1. Komposition.** Kompositionen ”Inverse” bygger på en spegling i c^1 . Temat spelades två gånger i rubato för att sedan övergå till en i huvudsak fri improvisation där formen antyds genom att pianot linjerar ut de ackord som bildas i temat.

Figur 1. Inverse (Det komponerade temat)

2. Repetition och inspelning. Musikerna fick noter i förväg. Notbilden var enkel och det behövdes få förberedelser, repetitionsprocessen blev kort. Inspelningen gjordes live i studio 1 på KMH med alla instrument separerade för att göra analysen enklare. Hela inspelningen (ca 2 timmar) filmades. **3. Analys av inspelad musik.** All musik transkriberades med hjälp av olika verktyg som ScoreCloud, Logic X, Sonic Visualiser samt kontrollerades manuellt. ”Inverse” spelades hela tiden i rubato vilket gjorde analysen svårbemästrad. **4. Intervjuer med musiker.** Semistrukturerade intervjuer utfördes med alla musiker över Zoom. Dessa transkriberades och kodades. Den första delen av intervjun gjordes efter genomlysning och den andra delen efter att musikern följt en film med transkription och musik.

Under presentationen diskuteras således en metodik för att konkret lyfta individuella musikers relation till sitt eget och sina medmusikers spel.

Katja Heldt (Lunds universitet/Lund University)

Female pioneers of electronic music – women in studios for electronic music between 1950 and 1980 in Europe

This presentation is part of my doctoral project on female pioneers of electronic and electroacoustic music produced in electronic music studios in France, Denmark, Germany and other European countries between 1950 and 1980. The aim of the project is to research the imbalance in the historiography of music in which the representation of female composers in electronic music studios is marginalized and relevant compositional achievements have been excluded from the canon of contemporary classical music. The main focus of my research and the presentation will be on the two composers Éliane Radigue (*1932) from France and the Else Marie Pade (*1924–2016) from Denmark. Both composers worked at the Studios for electronic in the early 1950s and 60s in France and Denmark and were part of the pioneering group of composers developing electronic music. In the course of their lives both composers fell into oblivion and were not part of the musical canon, until they both recently received more and more attention. The goal of the project is to research within the studios for electronic music as well as to explore the circumstances of

work, access to devices and technologies, possibilities of performances, their way and possibilities of building network and gaining institutional positions.

As part of the conference, I would like to present preliminary results from the research in the composer's private archives as well as the archives of the studios and their institutions, such as the nominal French GRM (*Groupe des Recherches Musicales*) in Paris and combine it with an theoretical and methodological perspectives from musicology, music sociology, institutional critique and feministic theory in order to find a way to add a feministic perspective to music historiography.

Linus Johansson (Linnéuniversitetet /Linnaeus University)

Social traumas on home ground: Conflict, struggle and pity in 1980s MTV

Intriguingly, the final decade of The Cold War overlaps with the first decade of MTV's early broadcasts. Since around the end of World War II, The Cold War had been a source for collective anxiety, and a common topic for debate, whereas MTV became a symbol of the shallow materialism of the postindustrial Western World. But were the videos, seen on the young music channel, only made for profit?

This project sheds light upon how music videos could also be used as a means for raising questions and increase awareness about ideological issues. Topics such as sexual taboos, use of documentary films, and the main theme of The Cold War itself, are discussed in a series of case studies. By means of intermedial analysis, sociological perspectives, and historical references, these case studies show how differently such issues were approached, not only regarding style, sound, lyrics etc., but also in the visual narratives.

My presentation departs from observations made in a case study centering on suffering and oppression in two African countries, both of which were subject for extensive debate during the 1980s. There, I compared expressions of empathy for starving children in Ethiopia (e.g. Band Aid and USA for Africa), with sympathy for activists fighting the Apartheid regime in South Africa (Peter Gabriel, Eddy Grant and others).

The title of the presentation refers to ideological common grounds between pity for the famished, and compassion for the oppressed. In this case, however, such traumas and struggles were seen on home ground. As these traumas were neither to be found far away in the "Third World", nor in a racist, boycotted and hated old colony, but here, in the "First World", these apparently similar issues were addressed in fundamentally different ways, not least as seen in music videos on MTV.

Sverker Jullander (Musikhögskolan i Piteå, Luleå tekniska universitet/Piteå School of Music, Luleå University of Technology)

Gregoriansk eller gregorianikanknuten? Om problemet gregoriansk sång på svenska

Vid mitten av 1920-talet inledde prästerna Arthur Adell och Knut Peters sin pionjärverksamhet med tidegårdsutgåvor, vilken hade stor andel i att gregoriansk sång kom att införlivas med Svenska kyrkans musikaliska praxis. Deras arbete hade två utgångspunkter: det musikaliska materialet skulle uteslutande bestå av "gammalkyrkliga" melodier och sångspråket skulle vara svenska. Man var medveten om problemet med att använda melodier med så stark samhörighet med latinet till texter på ett annat språk men ansåg att det kunde få en acceptabel lösning genom viss melodisk, textlig och utförandemässig anpassning. Man såg också svenskan som väl anpassad för gregoriansk melodik, jämfört med andra moderna språk.

Detta synsätt utmanades på 1990-talet, då en sjungen svenskspråkig katolsk tidegård lanserades. Föreställningen om svenskan som särskilt lämpad för gregoriansk melodik avvisas här, främst utifrån en grundsyn på gregoriansk sång som direkt framvuxen ur latinet. Här fanns också en påverkan från samtida semiologisk gregorianikforskning. Samtidigt ville man bevara den gregorianska sångens former och grundläggande karaktär. Den lösning som i huvudsak kom att tillämpas kan karakteriseras som nykomposition i gregorianikens närhet (även termen "re-komposition" användes); exempelvis behöll man systemet med åtta psalmtoner men förändrade det med hänsyn till det svenska språkets idiomatik.

Inom det av Adell och Peters grundade Laurentius Petri-sällskapet (LPS) höll man dock fast vid den tidigare synen, vilket ledde till en tidvis intensiv diskussion om hur svenskspråkig liturgisk sång bäst skulle utformas. Bilden är dock inte entydig; användning av gregorianskt melodimaterial förkastades inte helt på katolskt håll och viss ny- eller re-komposition förekom även inom LPS.

Relationen mellan LPS och det katolska tidegårdsarbetet präglades av meningsmotsättningar, vilket dock inte uteslöt ett visst samarbete. I detta paper jämförs såväl argumentationen från respektive sida som den musikaliska realiseringen av respektive ståndpunkt i de olika tidegårdsutgåvorna, där frågan om gränsdragningen mellan adaptation, re-komposition och nykomposition aktualiseras.

Christer Larsson (Högskolan för Scen och Musik, Göteborgs Universitet/Academy of Music and Drama, University of Gothenburg)

Läraryckligt policyarbete för forskningsbaserad musikläraryckligt

I detta paper presenteras en studie som genomförs under våren 2021 och avser att analysera läraryckliga texter där musikläraryckligt beskrivs i relation till forskning och vetenskap. Då musikämnet enligt tidigare forskning bygger på såväl *ars* som *scientia*, blir det intressant att studera hur Skolverkets krav på vetenskapligt grundad utbildning påverkar läraryckliga beskrivningar av svensk musikläraryckligt-profession och musikläraryckligt-praktik. Urvalet består således av artikeltexter i webbpublicerade medlemstidningar från de svenska läraryckliga organisationerna *Läraryckligt* och *Läraryckliga Riksförbundet*, samt från den fackliga intresseorganisationen *Musikläraryckliga Riksförening*. (Sistnämnda förening beskriver sig själva som en oberoende facklig förening för alla musikläraryckliga och blivande musikläraryckliga.) Via respektive organisations webbplats har artikeltexter som beskriver musikläraryckliga, musikundervisning eller annat musikläraryckligt arbete samt innehåller varianter av söktermerna ”vetenskap*”, ”evidens*” eller ”forsk*” sökts fram. (Asterisk är ett booleskt ’wildcard’ som genererar sökträffar på alla ord med en viss början, t ex ”forskare ” eller ”forskning” i detta fall.) Tidsspann för empirisökning avgränsades till texter publicerade mellan 2018 och februari 2021 (då texterna samlades in) för att begränsa mängden material. Då studiens intresse inte är historiskt utan gäller aktuella och rådande diskurser bedöms material från dessa år tillräckligt som underlag för analys.

Studien tar en policysociologisk utgångspunkt och utgår från att diskursivt konstruerande av musikläraryckligt-professionalism sker genom olika aktörer och på olika arenor i ett policynätverk. Syftet är således att undersöka hur iscensättandet av forskningsgrundad musikläraryckligt-praktik sker på en inomprofessionell arena, i och genom dessa texter som publicerats *för* och *inom* läraryckligt-professionen. En möjlig forskningsfråga skulle kunna vara: “Hur iscensätts policy om musikundervisning och musikläraryckligt arbete i relation till forskning och vetenskap, i (samtida) läraryckliga texter?”

Vid min presentation planerar jag att presentera och diskutera studiens genomförande samt preliminära analyser och resultat, och hoppas på inspel som kan bidra till alternativa eller fördjupande sätt att betrakta det som presenterats.

Lars Lilliestam (Göteborgs universitet/University of Gothenburg)

Lyssna på musik: Upplevelser, mening, hälsa

Boken *Lyssna på musik: Upplevelser, mening, hälsa* (Göteborg: Bo Ejeby förlag, 2020) behandlar följande frågor: Vad är det vi hör när vi lyssnar på musik? Vad fokuserar vi på och vad lyssnar vi efter? Vad tycker vi är viktigt i det vi hör, melodin, soundet, sångarens röst, instrumenten, rytmen, ackorden, kanske texten? Hur beskriver man musiken och vad den gör med en? Vad upplever vi? Hur påverkas vi av musiken? Hur påverkar musik vår hälsa och vårt välbefinnande?

Studien är kvalitativ och bygger på långa samtal/intervjuer med tio olika individer i olika åldrar. Informanterna är inte skolade i musik men har ett stort musikintresse. Var och en av dem har valt ut tre

musikexempel som intervjuerna utgår från. Det handlar alltså om hur man lyssnar på och vad man uppfattar i specifika låtar och musikstycken, inte om ”musik i allmänhet”.

Om vi strävar efter en djup och allsidig förståelse för fenomenet musik måste en analys även undersöka hur icke-musikskolade människor, lyssnar till, uppfattar och beskriver musik, inte bara hur musikteoretiker gör det.

Många kanske tar för givet att det jag uppfattar i musiken det uppfattar andra också. Men det är faktiskt inte så enkelt. Hur beskriver man musik och musikupplevelser om man saknar ett musikteoretiskt språk? Det här problemet har uppmärksammats allt för lite av musikforskare.

Mycket få informanter använder musikteoretiska termer. Istället används adjektiv, metaforer, jämförelser, värderingar, liknelser och icke verbala uttryck. Framförallt talar nästan samtliga om emotioner, upplevelser och händelser i livet som man förknippar med musiken. Många talar också om hur de påverkas av musik, hur den får dem att må och hur man hämtar mental styrka, glädje, avslappning och tröst i musiken.

Studien utgår ifrån och presenterar ett modernt flervetenskapligt perspektiv på musik som vi kan kalla kulturinriktad musikvetenskap eller ”cultural musicology”.

Katarina Lindblad (Örebro universitet/Örebro University)

”Som plåster på själen” – om äldre män och musik som välbefinnanderesurs

Den här presentationen bygger på ett avhandlingsarbete, vars övergripande syfte är att belysa hur äldre mäns musikintresse kan bidra till deras subjektiva välbefinnande. Äldre män är en potentiellt utsatt grupp vad gäller ensamhet, obehandlad depression och ökad risk för suicid. Samtidigt finns det gott empiriskt stöd för att ett aktivt musikintresse kan inverka positivt på hälsa och välbefinnande. Empirin består av två delstudier, dels djupintervjuer med 15 äldre män om deras olika sätt att utöva sitt musikintresse och hur dessa bidrar till emotionellt och socialt välbefinnande, dels en musiklyssningsgrupp med åtta socialt utsatta äldre män, som fick välja sin egen favoritmusik, alla genrer, och diskutera fritt i anslutning till musikvalen. Analysen är kvalitativ, med en hermeneutisk ansats och maskulinitetsteorier, symbolisk interaktionism och affektteori som analysverktyg. De sammantagna resultaten visar att ett aktivt musikintresse kan bidra till äldre mäns välbefinnande både genom att stärka deras känsla av kompetens och agens, och uppfylla emotionella behov. Det handlar alltså dels om att upplevelser kopplade till musik kan bekräfta en känsla av positiv maskulinitet, dels att musikupplevelser kan utgöra ett slags ”fristad” för att vara i kontakt med sitt känsloliv, och därmed erbjuda möjligheter att gå utanför traditionella maskulinitetsnormer kring rationalitet och känslomässig kontroll. När det gäller de sociala vinster som musikutövande ofta förknippas med, gav delstudierna ett mer blandat resultat. I många fall bidrog informanternas musikintresse till att stärka social gemenskap med andra. I några fall, för dem som levde i stor ensamhet, blev det tydligt att musiken i sig fungerade som en ”vän”, någon som kunde bekräfta, trösta och muntra upp, en upplevelse av musiken som ”den andre”. Presentationen kommer att fokusera på aspekter kring affektintoning och kompetens/agens, hur dessa förhåller sig till maskulina och musikaliska identiteter, och hur de i sin tur kan kopplas till självupplevt välbefinnande.

Annika Lindskog (Department of Scandinavian Studies School of European Languages, Cultures & Society University College London, UCL)

Performing forests and fields: negotiating cultural connections to place through song

The Swedish art song genre known as *romanser* is generally considered to have had its ‘golden age’ in the late nineteenth/early twentieth century. In Britain the equivalent would be referred to as ‘English song’, and it too saw particularly strong development and profusion in production in the early twentieth century. These eras produced core repertoires, which are therefore a seminal part of the cultural heritage from that period. When they are performed, at home or abroad (Though the ‘romans’ may at times be considered as less current repertoire in Sweden, there exist nevertheless a number of recent recordings, some international

publications, and interest in performing them in the UK is also on the increase. The English song oeuvre for its part, is a very present continuous heritage, actively and recurringly engaged with on both the recital and recording stage) the songs function as cultural repositories and references: not only through the language and the narratives they impart, but also of sonorities and aesthetics, as well as of social, cultural, and artistic preoccupations. As such, they could be understood as active cultural memories, which when sung become a performative transfer of those memories to a (repeatedly) different audience.

The question this paper wishes to consider, is what these songs communicate as they are performed, re-performed, and heard, as a substantial body of miniature instances of cultural memory. In both Britain and Sweden their main era of production coincide with (or perhaps rather is part of) a time of national, cultural and collective definition closely bound up with dominant narratives around the landscape as collective collateral. For both countries it came to be regarded as a national resource (containing natural supplies as well as constituting a national training ground for good citizenry in Sweden; while the narrative around the 'island nation' formed a core part of national heritage and definition in Britain), as well as a unifying cultural interest and focus.

The specific characteristics of the landscape and the cultural engagement with it differs however, and thus also how the songs express negotiations with landscape as both an active and memorialised place. This talk will focus on selected examples from both repertoires through which to consider the cultural heritage they take part in articulating to domestic audiences, and convey when transferred, while tracing specific understandings of the landscape as central to a collective cultural expressivity.

Tobias Malm (Stockholms universitet, Stockholms Musikpedagogiska Institut/Stockholm University, University College of Music Education in Stockholm)

Hur överlever rockband pandemin? Om de fysiska gruppinteraktionernas betydelse för gruppens sammanhållning och utveckling

Rockband utgör en väsentlig del av landets populärmusikaliska musikliv. Det är svårt att säga exakt hur många rockband vi har i Sverige idag, men Studieförbundens statistik ger en fingervisning om att det handlar om minst 14 000 band. "Rock" används här brett för att markera ut att ett "band" i första hand betraktas som en liten och självorganiserad musikgrupp.

De senaste decenniernas digitala utveckling har kommit med nya möjligheter för rockband. Alltmer av gruppens interaktioner med varandra och sin publik kan ske via streaming och sociala medier, vilket kan tänkas göra bandarbetet mer effektivt, kreativt och hållbart. Traditionellt sett lägger rockband mycket tid och energi, vid sidan av jobb och privatliv, på att interagera och samordna sig – i en intensitet som ofta får utmattning och sociala slitningar till följd. Med de nya kommunikationsverktygen kan band bli mindre beroende av slitsam logistik och fokusera mer på verksamhetens kärna, dvs. musiken. Men om de fysiska gruppinteraktionerna får allt minskad betydelse – vad händer då med gruppens sammanhållning och medlemmarnas motivation?

Denna presentation baseras på en pågående studie som utforskar hur långvarig minskning av fysiska gruppinteraktioner påverkar motivation, identitet och sociala lärprocesser i rockband. Studien bygger på sju enskilda djupintervjuer med representanter från lika många stockholmsbaserade kända och okända rockband, som alla haft en kraftig minskning av fysiska träffar under den rådande pandemin. Preliminära resultat pekar på att motivationen för skapande av ny musik, samt för intern kommunikation har gått ner avsevärt. Det framkommer även att banden har fått en försvagad känsla av att vara ett "vi", samtidigt som de ger uttryck för att vänskapsrelationer har fått ökad betydelse. Vidare tycks medlemmarna utveckla spontana arbetssätt och en mer oklar arbetsfördelning. Därutöver verkar minskade fysiska gruppinteraktioner få olika påverkan beroende på bandets kommersiella status. Resultaten diskuteras i relation till rockbandets existensvillkor under det postpandemiska 2020-talet.

Mårten Nerfors Hultén (Örebro universitet/ Örebro University)

The Tempest as German Opera: A Discourse on Nationalism

For some decades now, reading *The Tempest* has meant engaging in colonial discourse and post-colonial debate. Earlier, the play was traditionally given an idealistic interpretation. However, there have been times when *The Tempest* was used as a vehicle for quite different purposes. In this paper I show how, in late eighteenth century German lands, it was adapted for the opera stage, advocating a novel nationalistic worldview.

This German interest in *The Tempest*, which actually led to a number of opera libretti and settings, has been explained as founded in the play's fantastic qualities, making it suitable to answer a growing demand for romantic adventure following the success of Mozart's *The Magic Flute*. Although relevant, I believe that the engagement with nationalism is just as important. At the time, this issue had been fiercely debated in German journals, and above all Johann Gottfried Herder's writings on the subject was influencing the intellectual climate.

Looking at Johann Friedrich Reichardt's 1798 setting of Friedrich Wilhelm Gotter's and Friedrich Hildebrand von Einsiedel's *Die Geisterinsel* libretto, I show how nationalism becomes the ideal presented in the play, as well as the lesson Prospero has to learn before he can return to Milan as rightful Duke. This is partly achieved by alterations in characters and plot, but also through the medium of national opera, which at the time provided a sense of inclusive national community in the theatre. Discussing Herder's advocating Shakespeare as preferable to the dominating neo-classical theatre doctrines, I further show how this view supports also his ideas on nationalism, and therefore makes Shakespeare's plays suitable as nationalistic models.

Anne Reese Willén (Uppsala universitet/Uppsala University)

Turnerande musiker: inflytandet av resande musiker i Stockholm 1848–1908

Turnerande musiker spelade en viktig roll för utvecklingen av konsertlivet i Stockholm under 1800-talet. Införseln av utländska musiker hade tidigare varit avgörande för professionell musikalisk verksamhet i staden, men under århundradet blev Stockholms allt mer musikaliskt självförsörjande genom inhemska musiker. Trots detta fortsatte resande musiker att spela en viktig roll inom den allt mer breddade musikmarknaden i staden. Genom musiklivets breddning ökade behovet av musiker inom flera olika musikaliska kontexter och därmed ökade även möjligheterna till musikalisk verksamhet inom den offentliga sfären. Resande musiker uppträdde inom alla olika grenar av musiklivet, från de gamla musikinstitutionernas stora scener tillsammans med den musikaliska eliten i staden, till restaurangerna och caféernas mer lättsamma underhållningsmusik.

I detta paper undersöks de praktiska sidorna av resande musikers verksamhet i Stockholm genom frågor som: Vilka var de musiker som reste till Sverige? Var uppträdde artisterna? Vilka samarbetade de med i Stockholm? Vilka förutsättningar fanns för framträdanden? Här diskuteras även frågor om hur dessa resande artister bidrog till kulturell transfer och hur de påverkade den musikaliska repertoaren i Stockholm under perioden 1848 till 1908. I vilken utsträckning bidrog resande musiker till spridningen av ny repertoar?

Detta paper är en del av det pågående RJ-finansierade forskningsprojektet "Kanon och konsertliv" och presenterar några aspekter ur en större delundersökning som inom projektet. Spåren av resande musiker syns tydligt i den samtida dagspressen och den systematiska genomgången av dagspress och den databas över konserter som skapats inom projektet ligger till grund för detta paper.

Berk Sirman (Högskolan Dalarna, Stockholms universitet/Dalarna University, Stockholm University)

Salience in works of phonography

What attracts the listener's attention when listening to a favorite track? Is it the same feature that attracts attention when heard first time and upon repeated listening? How do producers give prominence to different

musical properties? These are all questions regarding salience in *works of phonography*, i.e. musical works created as recorded sounds.

As a part my PhD work-in-progress on salience in *works of phonography*, participant observation was conducted with in three mixing sessions with two separate artists, where the producers were interviewed on how they see the foreground-background relationship in the music they produce. Their responses, as well as the resulting *works of phonography* were analyzed using the theories of salience in social semiotics and psychology. The preliminary results show among other things that the salient features of music are genre-specific. How the producers envision what the listeners will notice and actively listen to in their music tell the music researcher much about the foreground-background relationships in particular genres, the production methods, and more generally about salience in recorded music.

There are many events happening simultaneously in all music. The question of which of these events (are intended) to draw our attention the most is a question of musical foreground and background. The mechanisms that affects what in music is perceived to be in the foreground vs. background is complex and relates both to musical structure, musical cognition, and more importantly how these two meet.

While this is not a new question, or specific to *works of phonography*, it is pertinent in the context of *works of phonography*, where musical properties outside of those we have methods for analysis dominate. This thesis work is about the challenge of analyzing *works of phonography* and offers studying salience in them as a useful way to tackle this challenge.

Emma Sohlgren (Uppsala universitet/Uppsala University)

Italiensk opera i Sverige under frihetstiden 1719–1772

Detta paper presenterar mitt nyligen påbörjade doktorandprojekt om italiensk opera i Sverige under frihetstiden. Syftet med projektet är att få en större förståelse för de sätt som italiensk opera introducerades i Sverige under mitten av 1700-talet och hur det kan sammankopplas med de olika maktanspråk som olika individer och grupper hade under en tid färgad av en ovanligt svag kungamakt. Vem importerade italiensk opera till Sverige och varför?

I presentationen kommer jag fokusera på närvaron av italienska arior i privata musiksamlingar från 1700-talet, såsom Gimosamlingen och Alströmersamlingen, och visa hur stor andel av samlingarna som består av italiensk opera, vilka kompositörer och genrer som finns representerade, och vad provenansen för dessa arior kan vara. Genom att studera detta källmaterial kan vi börja förstå dels hur ariorna användes och ifall de framfördes eller endast var samlingsobjekt, och dels varför man samlade på arior och hur den italienska operan och musiksamlandet kan ha använts både i och utanför hovet för att stärka politiska intressen eller individers status.

Operans roll i den ovanliga politiska dynamiken i Sverige kan ge nya perspektiv på hur *opera seria* användes för olika syften och bidra till den pågående diskussionen om operans sociala funktion i Europa generellt under den här tiden. Detta kan i sin tur belysa större processer som kulturellt utbyte och appropriering, samt musikens roll som identitets- och statusmarkör, och därmed även bidra till en bredare musikvetenskaplig diskurs.

Nguyễn Thanh Thủy (Kungl. Musikhögskolan, Stockholm/ Royal College of Music, Stockholm)

Stefan Östersjö (Piteå School of Music, Luleå University of Technology)

Henrik Frisk (Kungl. Musikhögskolan, Stockholm/ Royal College of Music, Stockholm)

Identity formation through music in diaspora

This video essay addresses the role of *Nhac Vang* (Yellow Music) – a form of Vietnamese popular music – in identity formation among Vietnamese women in diaspora. Several important studies have been made of the role of music in Vietnamese immigrants (Cunningham & Nguyen, 1999; Reyes, 1999), but not specifically in Scandinavia. Cunningham & Nguyen (1999), in a study of the role of music and media in

the formation of cultural identity among Vietnamese immigrants in Australia, note “the felt need to maintain pre-revolutionary Vietnamese heritage and traditions; find a negotiated place within a more mainstreamed culture; or engage in the formation of distinct hybrid identities around the appropriation of dominant Western popular cultural forms” (p. 77).

Building on interviews with Vietnamese women in diaspora in Scandinavia, the essay constitutes initial preliminary results of Nguyen’s postdoctoral project. The project seeks a deeper understanding of the role of music in the negotiation of identity among Vietnamese immigrants. The music in the video essay is composed through remote interaction between members of The Six Tones and other Vietnamese performers. The making of the music and the various constraints that the format of networked performance imposes is also discussed as part of the proposed paper.

Cunningham, S. & Nguyen, T. (1999). “Popular Media of the Vietnamese Diaspora”. *Javnost - The Public*, 6(1), 71–92.

Reyes, A. (1999). *Songs of the Caged, Songs of the Free: Music and the Vietnamese Refugee Experience*. Philadelphia: Temple University Press

Joakim Tillman (Stockholms universitet/Stockholm University)

Stilar och funktioner i Theodore Shapiros musik för filmkomedier

Sedan *Wet Hot American Summer* 2001 har Theodore Shapiro komponerat musik till en lång rad av framgångsrika filmkomedier som *Starsky and Hutch*, *The Devil Wears Prada*, *Blades of Glory*, *Tropic Thunder* och *Captain Underpants*. Syftet med denna presentation är att analysera de olika sätt på vilka Shapiro använder musik för att skapa humoristiska effekter i samverkan med filmernas andra element. Då Shapiro gjort musik till många olika typer av filmkomedier kan en komparativ analys också kasta ljus över likheter och skillnader mellan musik för olika undergenrer. Många av filmerna är vidare parodier på andra filmgenrer (t.ex. sportfilm, science fiction-film, actionfilm), och presentationen kommer att visa hur Shapiro refererar till olika filmmusikstilar för att skapa komiska effekter.

Shapiros huvudstrategi är att låta musiken vara helt allvarlig, även om han medger att det i många filmer är nödvändigt att låta musiken vara komisk i vissa scener (exempelvis genom att använda den sorts stråkpizzicato som är så vanlig i komedier). Ett annat grepp är att utnyttja klichéer, dvs. konventioner som blivit så utnötta att de inte längre är användbara i allvarliga filmer. Men även när Shapiros musik är mer genomgående allvarlig, som i *Tropic Thunder*, skapar han komik genom att överdriva vissa konventioner. Exempelvis har Lisbeths Scotts klagande vokaliser (en konvention just denna sångerska framfört i många dramatiska filmer) en skrattretande effekt i kombination med de bilder de ackompanjerar.

Nicole Vickers (Stockholms universitet/Stockholm University)

Metric Dissonance in the Billboard Charts post-2000

Most popular music in the post-2000 charts that lacks a straightforward 4/4 time-keeping rhythm initially features characteristics such as asymmetrical ostinatos, metric fake-outs, other timekeeping rhythms or the occasional absent rhythm section.

In this paper I take a look at these features as they appear in what I call the timekeeper layer of popular music. I examine how they serve both to spark interest in the listener and keep the time. I analyze the extent to which they are metrically consonant or dissonant, in particular drawing on Harald Krebs’ concepts of grouping and displacement dissonances (1987) and Nicole Biamonte’s categorizations of formal functions of metric dissonance in rock music (2014).

The purpose of this analysis is to both determine frequency of metric dissonance in popular music post-2000, but also to see what kinds of dissonance are most common as well as how they may contribute to or hinder a perception of meter. The material in question consists primarily of Billboard’s general top 100 lists

for 2010-2020, but is also from earlier post-2000 Billboard charts. This paper is based on a chapter of my doctoral dissertation project.

Krebs, Harald. "Some Extensions of the Concepts of Metrical Consonance and Dissonance." *Journal of Music Theory* 31, No. 1 (Spring 1987): 99–120

Biamonte, Nicole. "Formal Functions of Metric dissonance in Rock Music." *Music Theory Online* 20, No. 2 (June 2014)

Ulrik Volgsten (Örebro universitet/Örebro University)

Benedetta Zucconi (University of Bonn, Örebro University)

The past as repeatable presence: how music changed from an ephemeral event to an ever accessible object: a comparison between Sweden and Italy during th interwar years

The aim of this RJ-funded project is to investigate an important condition for music production, distribution and listening in today's digital world. More specifically it asks the question: How did music change from being regarded as an ephemeral event to becoming an ever-accessible object?

Not only was music regarded as an event, a collective and communal activity, since ancient times; its change into an ever-accessible object to be listened to at will, even in solitude, only came about over a course of many years. Although recorded sound played a major role, this "ontological turn" did not occur automatically.

Previous research has located the crucial years of the change to the interwar years. The specific aims of the proposed project are thus to detail what, during these years, can be assumed to be important factors of transformation. Four distinct areas of music and music-related practice are chosen for investigation. These are 1) music poetics (neue Sachlichkeit, Neoclassicism), 2) copyright (the grounding of IFPI), 3) radio broadcasting (live and recorded music) and 4) record reviews/printed media (popular and serious music).

In addition to its historical perspective, the the four areas of investigation will be analyzed with respect to their sociological significance as "mediators" (or as sites for mediators) connecting composers and musicians with audiences and listeners. As such the "factors" of transformation will gain a more substantive explanatory force.

By finally comparing the situations in Sweden and Italy, national idiosyncrasies as well as hypotheses on international (European) commonalities will result. In addition to filling an overdue gap in the history of Western music, the project will provide an important explanatory frame of reference for today's digitalized music world, showing what is new and what is historically contingent.

Abstracts: Panel discussions

Susanna Leijonhufvud (Stockholms Musikpedagogiska Institut/University College of Music Education in Stockholm)

Dan Lundberg (Statens musikverk/Swedish Performing Arts Agency)

Karin Nordgren (Kungl. Musikhögskolan/Royal College of Music, Stockholm)

Kia Hedell (Uppsala universitetsbibliotek/Uppsala University Library)

Musikarvets digitalisering – panelsamtal kring utmaningar och möjligheter för samtida och framtida musikforskning

Inom musikforskning används av tradition källmaterial som inspelningar, noter och textdokument i tryck så väl som handskrift. Denna typ av källmaterial utkommer numer många gånger i digitalt format (så kallat born-digital eller "digitalt fött" material) Det är även så att äldre icke digitala källor digitaliseras.

Digitalisering uppfattas ofta vara ett sätt att rädda äldre och skört material från tidens tand. Digitaliseringen kan leda till ökande möjligheter för forskaren vad gäller till exempel åtkomst och spridning. Men samtidigt kan den också leda till utmanande begränsningar i fråga om till exempel krav på teknisk utrustning och kompetens i digital literacy. Centrala teman i en diskussion om born-digital och digitaliserat källmaterial är bevarande, tillgänglighet, sökbarhet och kvantitet så väl som materialets kvalitativa innehåll.

På ett rent organisatoriskt plan innebär dessutom digitalisering och tillgång till digitalt material många gånger en hybridisering mellan traditionella kulturarvsbevarande samhällsinstitutioner och privata kommersiella aktörer, eftersom arkiv och bibliotek inte sällan köper in programvara och databaser från privata företag.

Förutom dessa tämligen konkreta problemområden kan användningen av digitalt material i vetenskaplig forskning även lyftas till en abstraktionsnivå. Det handlar om forskningens nav och vetenskapens kärna: Vilka möjligheter och begränsningar för forskning erbjuder det digitala paradigmet? Vad är att betrakta som forskning då källmaterialet är flytande och föränderligt? Vilka krav behöver vi som forskare ställa på vetenskaplighet i detta paradigm?

David Thyrén (Kungl. Musikhögskolan, Stockholm/ Royal College of Music, Stockholm)

Jan-Olof Gullö (Kungl. Musikhögskolan, Stockholm/ Royal College of Music, Stockholm)

Per-Henrik Holgersson (Kungl. Musikhögskolan, Stockholm/ Royal College of Music, Stockholm)

Thomas Florén (Högskolan Dalarna/Dalarna University)

Kluster och isbrytare inom det svenska musikundret

Inom vårt pågående projekt *Searching for Sophia in Music Production* utforskas faktorer som varit av stor betydelse för det svenska musikundret. I detta sammanhang åsyftas att identifiera viktiga aktörer inom olika genrer som banat väg för svenska internationella musikframgångar. En hypotes vi arbetat med är att ett fåtal mindre ”kluster” centrerade kring skivbolag med några enstaka personer som agerat som ”isbrytare” varit av stor betydelse. Här presenteras analyser av klustren Polar Music International AB, Mariann Records, Prim Records och Cheiron med isbrytare som Stig ”Stikkan” Anderson (1931–1997), Bert Karlsson (f. 1945), Svante Bengtsson (f. 1944) och Dag Volle ”Denniz PoP” (1963–1998).

Studien bygger metodologiskt på litteraturstudier och inventering av källmaterial samt intervjuer med nyckelpersoner inom svenskt musikliv. Teoretiska perspektiv inkluderar Jennifer Lena och Richard Petersons (2008) modell för genrens livscyklar med skapelse, utveckling, konservering och stagnation, Paul Thompsons modell för kreativitet vid skivproduktion (2019) och Mats Trondmans teorier om folkliga musikaliska uttryck (1999). Dessutom används i analysen även teorier inom motivationsforskning (Deci & Ryan, 2000) och entreprenörsforskning med relevans för musik och musikbranschutveckling (Tschmuck, 2006; Östman 2018).

Vår analys visar tydligt att enskilda teorier inte kan förklara alla väsentliga delar i det svenska musikundret. Det behövs därför en kombination av flera teorier och förklaringsmodeller. I vår panel diskuteras kärnfrågor kring just detta.

Deci, Edward, L. and Ryan, Richard, M. (2000) *Self-Determination Theory and the Facilitation of Intrinsic Motivation, Social Development, and Well-Being*. University of Rochester.

Lena, Jennifer C. and Richard A. Peterson (2008) “Classification as Culture: Types and Trajectories of Music Genres”. *American Sociological Review*. Vol. 73, Issue 5, 2008.

Thompson, Paul (2019) *Creativity in the Recording Studio – Alternative Takes*. London: Pelgrave Macmillan.

Tschmuck, Peter (2006) *Creativity and Innovation in the Music Industry*. Netherlands: Springer.

Trondman, Mats (1999). *Kulturpsykologi praktiken*. Lund: Studentlitteratur AB.

Östman, Lars (2018) *Hur västvärlden fylldes med musik – människorna, organisationerna och musikens kedjor*. Stockholm: Kulturhistoriska Bokförlaget.